

(ใช้เฉพาะในราชการ ไม่เป็นสิ่งที่เปิดเผย)

บันทึก

เรื่อง การขอเปลี่ยนรับบำเหน็จแทนบำนาญของหลวงศรีทิพบาล

๑. กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งมาโดยหนังสือที่ ฎ.๔๑๙๗/๒๕๘๓ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๘๓ ว่า กระทรวงการคลังขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในกรณีต่อไปนี้

๒. หลวงศรีทิพบาลได้เริ่มเข้ารับราชการในกรมสนมพลเรือน กระทรวงวังตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๔๔๙ จนถึงสิ้นเดือนกันยายน ๒๔๗๕ จึงได้ถูกให้ออกจากราชการ เพราะตัดทอนงบประมาณรายจ่าย และได้รับบำนาญเหตุทดแทนในอัตราปีละ ๘๗๔ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๗๕ เป็นต้นมา

๓. ภายหลังหลวงศรีทิพบาลกลับเข้ารับราชการใหม่ทางแผนกสนมพลเรือน สำนักงานปลัดกระทรวงวัง ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๗๖ เป็นต้นมา จนถึงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๒ แล้วสำนักพระราชวังจึงได้ให้ออกจากราชการฐานสูงอายุ

๔. โดยเหตุนี้ อาศัยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๘๒ กระทรวงการคลังจึงคำนวณบำนาญเพิ่มเติมให้เฉพาะเวลาราชการตอนใหม่ (๕ ปี ๑๑ เดือนเศษ บัดขึ้นเป็น ๖ ปี) ตกเป็นบำนาญเหตุสูงอายุปีละ ๑๒๐ บาท บวกกับบำนาญเดิมปีละ ๘๗๔ บาท เป็นปีละ ๙๙๔ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๒ เป็นต้นไป

๕. ต่อมาสำนักพระราชวังได้แจ้งไปยังกระทรวงการคลังโดยหนังสือ ที่ ค.๗๔/๒๕๘๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๘๓ ว่า หลวงศรีทิพบาลร้องขอรับบำเหน็จแทนบำนาญ ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๒*(๑)

๖. สำนักพระราชวังเห็นว่า ควรจ่ายบำเหน็จให้แก่หลวงศรีทิพบาลได้เพราะมาตรา ๒๐ เป็นแม่บท

กระทรวงการคลังเห็นว่า เรื่องนี้เป็นปัญหา จึงขอให้หารือคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาปัญหานี้แล้ว เห็นว่าเมื่อหลวงศรีทิพบาลมีสิทธิจะได้รับบำนาญ และตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๒ (ยกเว้นกรณีบำนาญพิเศษ ซึ่งมีหลักเกณฑ์พิเศษ) ให้สิทธิแก่ข้าราชการในอันที่จะ

ส่งพร้อมกับหนังสือที่ ๒๒๒๑/๒๕๘๓ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๘๓

* มาตรา ๒๐ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๓๐ ข้าราชการผู้ใดมีสิทธิได้รับบำนาญตามสิทธิปกติตามพระราชบัญญัตินี้ จะขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้ บำเหน็จแทนบำนาญนั้น ให้คิดเป็นจำนวนเท่ากับเงินเดือนเดือนสุดท้าย คูณด้วยจำนวนปีเวลา

เลือกขอรับบำเหน็จแทนบำนาญได้ และแม้ข้าราชการผู้ซึ่งได้รับบำนาญและรัฐบาลเรียกให้กลับเข้ารับราชการอีกตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๒ ก็มีสิทธิจะได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๒๐ เหมือนกัน ไม่มีเหตุผลอย่างใดที่จะห้ามมิให้ข้าราชการได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๒๐ โดยอาศัยเหตุที่ว่าข้าราชการผู้นั้นได้เคยเป็นข้าราชการมาแล้วครั้งหนึ่ง

ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรา ๒๓ นั้น กรรมการร่างกฎหมายเห็นว่า เป็นมาตราที่บัญญัติถึงวิธีการคำนวณจำนวนบำนาญในเมื่อข้าราชการประสงค์จะรับบำนาญเท่านั้น หากกระทบกระเทือนถึงสิทธิของข้าราชการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ ไม่

ด้วยเหตุนี้ หลวงศรีทิพบาลจึงมีสิทธิที่จะขอเลือกรับบำเหน็จแทนบำนาญสำหรับครั้งนี้ได้

(นายเดียน บุนนาค)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๔๘๓